

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3109

Vragen van het lid **Wassenberg** (PvdD) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het sluiten van landgoederen met een openstellingssubsidie* (ingezonden 8 mei 2020).

Antwoord van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit), mede namens de Staatssecretaris **Vijlbrief** (Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst) (ontvangen 10 juni 2020).

Vraag 1

Kent u de artikelen «Prinses Irene trekt aan langste eind in rel om afgesloten wandelpad in Doorn» en «Wrevel over afgesloten fietspad in Pijnenburg, maar geen middel om in te grijpen»?^{1, 2}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3

Deelt u de observatie dat steeds meer landgoederen gesloten worden voor het publiek, waarbij onder meer de coronacrisis als reden wordt aangevoerd? Kunt u aangeven hoeveel landgoederen met een openstellingssubsidie momenteel gesloten zijn voor het publiek?

Antwoord 2, 3

Eigenaren van opengestelde landgoederen zullen de door de Coronacrisis uitgevaardigde voorschriften moeten eerbiedigen. Dit kan betekenen dat zij genoodzaakt zijn om maatregelen te nemen die de toegankelijkheid van landgoederen beperken, indien de lokale omstandigheden daarvoor aanleiding geven. Bijvoorbeeld wanneer de 1,5 meterafstandregel onvoldoende gewaarborgd kan worden of op aanwijzing van de Veiligheidsregio. Er zijn geen meldingen ontvangen bij RvO.nl dat er daadwerkelijk landgoederen zijn gesloten vanwege coronamaatregelen.

¹ AD, 9 januari 2020, «Prinses Irene trekt aan langste eind in rel om afgesloten wandelpad in Doorn» (<https://www.ad.nl/utrecht/prinses-irene-trekt-aan-langste-eind-in-rel-om-afgesloten-wandelpad-in-doorn~a1bc98b6/>)

² AD, 14 juni 2019, «Wrevel over afgesloten fietspad in Pijnenburg, maar geen middel om in te grijpen» (<https://www.ad.nl/amersfoort/wrevel-over-afgesloten-fietspad-in-pijnenburg-maar-geen-middel-om-in-te-grijpen~a83b5a55/>)

Vraag 4

Deelt u de mening dat er gehandhaafd dient te worden voor wat betreft de openstelling bij landgoederen die wel gebruik maken van die subsidie maar de facto niet voldoen aan de voorwaarden voor openstellingssubsidie?

Antwoord 4

Eigenaren van landgoederen die de status van opengesteld landgoed hebben, ontvangen extra faciliteiten op het gebied van de erf- en schenkbelasting. Om in aanmerking te komen voor deze status moet een landgoed voldoen aan de voorwaarden die zijn opgenomen in het Openstellingsbesluit³. De Belastingdienst controleert regelmatig of landgoederen aan de voorwaarden blijven voldoen.

Vraag 5

Kunt u aangeven hoe vaak landgoederen gemiddeld gecontroleerd worden op het voldoen aan de openstellingsvoorwaarden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

In 2019 hebben er ongeveer 100 controles plaatsgevonden die specifiek gericht waren op het aspect van openstelling. Daarnaast is de inschatting dat de openstelling bij enkele honderden andere controles is meegenomen als deelaspect.

Vraag 6

Kunt u aangeven hoeveel (en welke) landgoederen in de afgelopen vijf jaar hun openstellingssubsidie zijn kwijtgeraakt omdat ze niet voldeden aan de eisen die de wet stelt voor het verkrijgen van openstellingssubsidie?

Antwoord 6

Eigenaren van landgoederen die op grond van de NSW zijn aangemerkt als opengesteld landgoed komen in aanmerking voor belastingvoordelen. Naast belastingvoordelen (bijvoorbeeld voor de inkomsten- en overdrachtsbelasting) die gelden voor eigenaren van alle landgoederen, ongeacht of zij opengesteld zijn voor publiek, kent de NSW voor opengestelde landgoederen een extra belastingvoordeel voor de schenk- en erfbelasting. Bij vererving of schenking van een dergelijk landgoed geldt voor die belastingen een verdergaande invorderingsvrijstelling. Er is geen sprake van een openstellingssubsidie. Het aantal landgoederen dat in de afgelopen vijf jaar de status van opengesteld landgoed heeft moeten inleveren omdat ze niet voldeden aan de voorwaarden voor openstelling wordt niet apart geregistreerd en is daarmee niet exact aan te geven. Het gaat echter om een zeer gering aantal gevallen per jaar. Veelal wordt de landgoedeigenaar eerst een mogelijkheid geboden om de situatie van openstelling te herstellen als geconstateerd wordt dat niet voldaan wordt aan de voorwaarden voor openstelling. Indien vervolgens nog niet aan de voorwaarden wordt voldaan, wordt de status van opengesteld landgoed ingetrokken. Indien die status wordt ingetrokken, kan dit leiden tot (gedeeltelijke) invordering van eventuele claims voor de erf- en schenkbelasting die op grond van invorderingsvrijstelling van de NSW nog niet waren ingevorderd.

Vraag 7

Deelt u de mening dat de regels voor openstellingssubsidie zonder aanzien des persoons gehandhaafd dienen te worden, ook in tijden als die van de coronacrisis? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze en termijn wilt u daarop toezien?

Antwoord 7

Ik deel de mening dat de regels die het Openstellingsbesluit stelt zonder aanzien des persoons gehandhaafd dienen te worden. De bijzondere omstandigheden van de Coronacrisis vereisen tegelijkertijd dat landgoedeigenaren voldoen aan de landelijke richtlijnen. Indien de omstandigheden dit vereisen, bijvoorbeeld bij extreme drukte waardoor de landelijke richtlijnen

³ Besluit van 20 december 2007, nr. CPP2007/1092M, Stcrt. 2008, 3.

niet nageleefd kunnen worden, is tijdelijke sluiting van of beperkte toegang tot (een gedeelte van) een landgoed dan ook toegestaan.

Vraag 8

Wordt de subsidie met terugwerkende kracht teruggevorderd wanneer wordt geconstateerd dat een landgoedeigenaar of -gebruiker niet voldoet aan de openstellingsvoorwaarden? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kunt u aangeven hoe vaak in de afgelopen vijf jaar proces-verbaal is opgemaakt van het niet voldoen aan de openstellingsvoorwaarden?

Antwoord 8

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar het antwoord op vraag 6.

Vraag 9

Waar kan een burger een melding doen wanneer hij/zij constateert dat een landgoedeigenaar zich niet houdt aan de openstellingsvoorwaarden?

Antwoord 9

De melding kan worden gedaan bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) met specifieke aanduiding van de niet – of beperkt – opengestelde locatie. RVO.nl zal de melding vervolgens doorgeven aan de Belastingdienst die de melding zal beoordelen en zo nodig de openstelling zal controleren.

Vraag 10

Bent u bereid tot instelling van een openbaar register waarin is opgenomen welke landgoederen gebruikmaken van de openstellingssubsidie of andere vormen van overheidssubsidie voor zover die raken aan de publieksfunctie en hoeveel subsidie er is verstrekt? Zo ja, op welke termijn en op welke wijze? Zo nee, waarom niet en op welke wijze kan sociale controle dan plaatsvinden?

Antwoord 10

Landgoederen die de status van opengesteld landgoed hebben verkregen worden op een lijst van opengestelde landgoederen geplaatst door RVO.nl. Deze lijst is te vinden op de website van RVO.nl. RVO.nl actualiseert de lijst elk half jaar. De gegevens op deze lijst hebben betrekking op de naam van het landgoed, de provincie en de kadastrale gemeente(n) waarin het landgoed is gelegen. Landgoederen die de status van opengesteld landgoed hebben verloren, worden bij de actualisatie van de lijst afgehaald.